

INFORMACIJE IZ PRIVREDE

Poslednjih godina industrijska proizvodnja mnogo je niža nego pre 1990. godine u mnogim oblastima, pa i u metalurgiji. Međutim, i u ovim teškim vremenima ima preduzeća u kojima se ostvaruje solidna proizvodnja i u kojima se preduzimaju značajni investiciono - razvojni poslovi.

PROIZVODNJA ALUMINIJUMA U PODGORICI

Kombinat aluminijuma u Podgorici (KAP) u 2003. godini proizveo je 120.00 tona aluminijuma što je 18 % iznad projektovanog kapaciteta. Prosečna neto zarada u KAP-u iznosila je 432 €, a zaposlenima je dodeljeno oko 70 kredita za rešavanje stambenog pitanja.

Zahvaljujući modernizaciji tehnoloških linija i brojnim inovacijama, ova rekordna proizvodnja nastavljena je i u 2004. godini, pa je u januaru i februaru proizvedeno 20.00 tona aluminijuma u vrednosti od 32.6 miliona dolara.

IMPOL - SEVAL A. D. VALJAONICA ALUMINIJUMA, SEVOJNO

Dana 1. oktobra 2002. godine potpisan je kupoprodajni ugovor između "Impol"-a d. d. Slovenska Bistrica i Agencije za privatizaciju Vlade Republike Srbije po kome je "Impol" uplatom 6.5 miliona dolara na račun Vlade Republike Srbije postao većinski vlasnik (70 %) društvenog kapitala Valjaonice aluminijuma. Istovremeno se "Impol" obavezao da će u narednih pet godina investirati u novokupljeno preduzeće 14.7 miliona dolara, da će povećati zarade zaposlenih za pet odsto, da neće u narednih pet godina otpuštati radnike po osnovu tehnološkog viška, da će godišnje kupovati osam stanova za zaposlene i da preuzima sve obaveze poslodavca iz postojećeg pojedinačnog kolektivnog ugovora.

Godinu dana nakon izvršene privatizacije može se sa sigurnošću reći da je izvršena uspešna privatizacija. Za prvih devet meseci od izvršene privatizacije u odnosu na isti period prošle godine (kada nisu bili privatizovani) proizvodnja je udvostručena i iznosi 17.311 tona i veća je od planirane. Ukupna vrednost devetomesečnog izvoza je 31.5 miliona dolara. Po kupoprodajnom ugovoru obaveza izdvajanja za investicije bila je 2.6 miliona dolara, što je premašeno višestruko, jer izdvajanje za investicije iznosi oko 6 miliona dolara. Praktično što je bilo planirano po programu da se uradi za dve godine, urađeno je za godinu dana.

U 2004. godinu se ulazi još ambicioznije. Planirana je proizvodnja 33.000 tona hladnovaljanih traka i limova i 28.000 tona toplovaljanih traka. Ovaj plan je veći od najveće ostvarene godišnje proizvodnje ove fabrike od osnivanja (1977. godine). "Impol Seval" izvozi 95 % svoje proizvodnje i ubraja se u sam vrh izvoznika u Srbiji. U 2003. godini proizvodnja je udvostručena, a u 2004. se planira za 90 % povećanje proizvodnje u odnosu na 2003. godinu. Ako sve bude išlo po planu Seval će do 2007. godine biti potpuno na svetskom nivou.

U trenutku zaključenja kupoprodajnog ugovora u fabrici je bilo zaposleno 1.127 radnika, u narednih pet godina neće biti utvrđivanja viškova zaposlenih. Do sada je "Impol Seval" napustilo 220 radnika sporazumno i po drugim osnovama. Prosečna bruto zarada za septembar 2003. godine iznosila je 34.300 dinara, a neto 23.795 dinara.

FABRIKA OLOVNIH AKUMULATORA U SOMBORU

U 2003. godini izvezeno je akumulatora u vrednosti od 6 miliona €.

U 2004. godini planirana je nabavka opreme u vrednosti od 3 miliona €, što će omogućiti proizvodnju od 70 miliona amper-časova, a to će omogućiti prihod od oko 12 miliona €. Prema planiranoj proizvodnji i prodaji akumulatora u 2005. godini trebalo bi da izvoz bude oko 20 miliona €.

ŽELJEZARA NIKŠIĆ

Valjaonica hladnovaljanih traka duže od godinu dana je vlasništvo rusko-švajcarske firme "Tehnostil", koja se pri kupovini obavezala da uloži u razvoj pet miliona € i da do 2006. godine poveća broj radnika sa postojećih 85 na 250. Marta 2004. godine puštena je u rad linija sa novim makazama koje su koštale oko 600.000 €, zamenile su četiri stare mašine i na njima se može obraditi i do 200 m trake u minuti, a sa manjim brojem radnika.

Pored ovih pozitivnih primera u domaćoj privredi postoji čitav niz preduzeća koji imaju nisku proizvodnju, ili uopšte ne rade kao na primer:

- proizvodnje i prerade olova, cinka, srebra, kadmijuma u Kombinat u "Trepča" u Kosovskoj Mitrovici i dalje nema, pogoni ne rade;
- u obojenoj metalurgiji "Zorka" počinje remont, pripreme za početak proizvodnje;
- fabrika olovnih akumulatora u Bujanovcu je rasformirana, a u fabrici olovnih akumulatora u Novom Ljezaru uveden je stečaj itd.

Bez povećanja proizvodnje nema daljeg razvoja. Stabilnost privrede osnova je stabilnosti svake države.

PRIVATIZACIJA PREDUZEĆA U SRBIJI

U 2003. godini privatizovano je (prodato) je više preduzeća bazne privrede Srbije, pa i metalurške delatnosti.

Preduzeća su prodana tenderom. Za 31 preduzeće prodato tenderom ukupna prodajna cena iznosila je 801.700.000 €, a ugovorene investicije 625.868.000 €.

Red. broj	Prodato preduzeće	Broj zaposlenih	Kupac	10 ³ €	
				prodajna cena	ugovorene investicije
1.	Impol Seval valjaonica aluminijuma, Sevojno	1.172	"Impol", Slovenija	6.608	14.878
2.	Nissal, Niš (prerada aluminijuma)	1.255	"Domal inženjering", Beograd	325	3.100
3.	Valjaonica bakra, Sevojno (prerada bakra)	2.066	"East Point Holdings Ltd." i "Amalco", Kipar	3.000	17.030
4.	Fabrika kablova Zaječar, Zaječar	1.093	"East Point Holdings Ltd.", Kipar	418	2.228
5.	Beopetrol, Novi Beograd	1.397	"Lukoill", Rusija	117.000	85.000

Izvor: Privatizacija u Srbiji, Pregled Srbije i Crna Gora, 2003 / 2004